

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-411

6.5.2022

Eika Forsikring AS

Bygning - innbo (kombinert)

Rørbrudd – punktrepasjon eller utskiftning av hele rørledningen – aldersfradrag.

Sikrede krevde erstatning for et rørbrudd under sin bygningsforsikring. Etter befaring konkluderte selskapets takstmann med at skadens årsak var brudd på et sementrør fra 1973. Takstmannen anbefalte sikrede å oppgradere hele rørledningen. Selskapet bekreftet dekning av bruddskaden, men gjorde 80 % aldersfradrag av kostnadene til punktrepasjonen da røret var av annet materiale enn plast. Sikrede var uenig i aldersfradraget. Sikrede krevde også utskiftning av hele rørledningen. Selskapet avslo å skifte hele rørledningen og anførte at det ville innebære en forbedring. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde krav på ytterligere erstatning.

Saksfremstilling

Saken gjelder erstatningsoppgjøret etter rørbrudd.

Sikrede har tegnet bygningsforsikring med følgende vilkår:

4. HVILKE SKADER SOM ERSTATTES

4.1 FELLESREGLER

Med skade forstås også tap av ting, avbruddstap og utgifter nevnt i pkt. 3.

Utgifter til vedlikehold og/eller forbedringer erstattes ikke.

(...)

Forsikringen omfatter plutselig og uforutsett skade ved:

(...)

4.4 BRUDD PÅ BYGNINGENS RØRLEDNING FOR GASS, VANN ELLER ANNEN VÆSKE

OMFATTER

(...)

Brudd på utvendig rørledning med tilknyttet utstyr, se pkt. 3.1.

(...)

7. SKADEOPPGJØR OG EGENANDELER

FAL § 6-1 er fraveket. I stedet gjelder bestemmelsene nedenfor.

(...)

7.2 FORSIKRINGSVERDI OG SKADEFESTSETTELSE BYGNING

(...)

7.2.2 Skaden

Skaden fastsettes på grunnlag av kostnadene til reparasjon/gjenoppføring til samme - eller i det alt vesentlige samme - stand som umiddelbart før skaden inntraff. Kostnadene beregnes etter prisene på skadedagen.

Skaden kan ikke fastsettes høyere enn forsikringsverdien før skaden fratrasket verdien av bygningen etter skaden. Skade og gjenverdi fastsettes på samme måte som forsikringsverdien.

(...)

7.3 ERSTATNINGSBEREGNING – BYGNING

Ved erstatningsberegningen gjøres reduksjoner med hjemmel i vilkår eller lov etter fradrag av egenandel.

(...)

7.7 ALDERSFRADRAK

Aldersfradrag gjøres gjeldende i stedet for den avtalte egenandel når aldersfradraget overstiger denne.

7.7.1 Utvendige ledninger, bunnledninger, tanker og kummer

Ved bruddskade på utvendige ledninger av annet materiale enn plast gjøres fradrag på grunnlag av de totale reparasjonskostnader, herunder oppgraving og istandsettelsesutgifter, med 5 % for hvert hele år utstyret er eldre enn 20 år, maksimalt 80 %. Ved ulik alder på skadede deler, legges den eldste delens alder til grunn.

(...)

Ved bruddskade på bunnledninger, dvs. de ledninger for vann og avløp som ligger i grunnen under huset/i sålen/i kjellergulvet, trekkes aldersfradrag som for utvendige ledninger ovenfor.

Det oppsto et tilbakeslag i sikredes bolig 27.9.21, og sikrede meldte om skaden til selskapet.

Den 28.9.21 bekreftet selskapet at skade på den utvendige ledningen var omfattet av forsikringen. Selskapet viste til vilkårenes pkt. 4.1 og bemerket at forsikringen ikke dekker vedlikehold/forbedringer. Videre informerte selskapet om aldersfradrag ved bruddskader på utvendige ledninger av annet materiale enn plast.

Selskapet rekvirerte en takstmann for å vurdere skaden:

Installasjon

G. Utvendig vann- og avløpsanlegg

Kilde

C. Støpte rør (betong, keramikk)

(...)

Skadeårsak:

Fortetting i utvendig avløpsrør av sement har ført til tilbakeslag på wc og bod i sokkel. Årsak til årsaken for brudd på avløpsledning er alder og slitasje. Avløpsledningen er fra byggeåret 1973.

Hendelsesforløp:

Huseier oppdaget fortetting ved et tilfeldig ærend ned i sokkeletasjen på skadedato 27.09.21. Begynte førstehjelp og skadebegrensning ved å ta opp og vaske opp avløpsvann. Huseier rekvirerte rørlegger og meldte inn skade. Rørlegger fikk ikke åpnet opp avløp og rekvirerte maskinentreprenør for å finne avløpsledning og fortettingspunktet.

(...)

Skadeomfang

Avløpsvann fra tilbakeslag har ført til fuktskader på gulvbelegg i kjellergang. (18,1m²) Gulvene på wcrom og bod må desinfiseres (10,9m²) Punktreparasjon på avløpsledning utvendig.

(...)

Igang satt arbeid

Huseier har utført førstehjelp og skadebegrensning ved å vaske ut avløpsvann. Det er forsøkt å stoke opp avløp av rørlegger, men de lykkes ikke. Maskinentreprenør er rekvirert for å grave opp avløpsrør og utbedre fortettingspunktet. Ikke funnet avløpsrør på befaringsstidspunktet, det finnes ikke kart over V/A ledninger.

(...)

Kunde er anbefalt å oppgradere hele avløpsledningen mellom huset og det kommunale ledningsnett.

Selskapet dekket en faktura fra firma A og firma B etter 80 % aldersfradrag.

Den 10.1.22 viste sikrede til en faktura fra firma B på kr 19 011 og stilte spørsmål ved hvorfor selskapet ikke dekket "utgifter til reparasjon av vannskade/tett rør" på eiendommen. Videre skrev sikrede at det ikke var "forbedringsarbeid av avløpssystemet (...) men en brå, ufrivillig og uventet vannskade i kjelleretasjen".

Selskapet svarte følgende 20.1.22:

Hvis det velges å skifte ut ledningen anses dette som forbedring, forsikringen dekker ikke utskifting av ledning men reparasjon av bruddskaden, jf. ovennevnte. Uavhengig av om ledningen skal skiftes eller bruddstedet repareres må det beregnes kostnad for reparasjon av bruddsted. Dette er beregnet av rørlegger, og er i orden.

Når vi ser på fakturaen som du viser til er dette en oppgradering av utvendig avløpsrør. Ser ut som det er lagt opp 15m med avløpsrør pluss div. tilkoblinger med mere. Dette er ikke en punktrepasjon av bruddet, og en forbedring/ oppgradering som forsikringen ikke dekker.

Selskapet innhentet følgende uttalelse som ifølge selskapet var skrevet av selskapets takstmann:

Forsikringen dekker kun punktrepasjon av rørbruddet. Kunde har oppgradert med både ny vannledning og avløpsledning mellom boligen og kommunalt nett. Vann og avløp som ble byttet lå i innkjørsel/ gårdsplass dermed omfattes grusing innkjørsel og vei ikke av forsikringen. Dette kommer som konsekvens av kunde sin egen oppgradering. Hvilke avtaler som er gjort mellom maskinentreprenør forhold til toppdekke etter oppgradering er ukjent for meg.

(...)

Forsikringsselskapet har dekt punktrepasjon av brudd på avløpsrør med 80% aldersfradrag. Rørlegger og maskinentreprenør har fakturert forsikringsselskapet direkte for de kostnadene som dekkes. Resterende som er oppgradering av vann og avløp er fakturert kunde fra rørlegger og maskinentreprenør. Kunde har her satt opp krav for hele jobben til rørlegger og maskinentreprenør inklusive oppgradering. Hvor kunde har hentet beregninger på timeverk er ukjent. Dette kravet er ikke en del av skaden.

Sikrede krever ytterligere erstatning og viser til at det oppsto lekkasje i kjelleretasjen. Det er to av fakturaene selskapet ikke har dekket, nemlig faktura for utendørs graving av firma A på kr 45 000 og fakturaen for nytt kloakkrør/pluss vannledning fra firma B på kr 19 000. Alt dette er utenfor huset og bort til hovedledningen, ca. 17 m. Lekkassen skjedde plutselig og uventet i kjelleretasjen. Det rant vann fra badet videre ut på gulvet i hallen. Vannledningen lå rett over kloakk i samme grøft. Der ble det lagt nytt rør i samme posisjon, og det ble koblet til kommunens vannledning og kloakkledning. Sikrede var til stede da oppgravingen pågikk, men kunne ikke se noe brudd på det gamle kloakkrøret. Firma B mener også at røret var gått tett. Kommunen byttet til hovedledning med forgrening vann/kloakk ca. 90 grader. Det har vært avløpsproblematikk med denne hovedledningen i mange år.

Vann og avløp har fungert bra i mange år, inntil dette skjedde. Denne vann- og kloakkskaden kommer ikke av at rør har gått i oppløsning, her var det tett i avløpet. Den 29.9. ankom gravemaskinen og en stor skuffe. Skuffen var uegnet til grøftarbeidet og kunne ikke benyttes til noe formål. Fakturaen fra firma A inkluderer ca. kr 20 000 for skuffen som nesten ikke har vært der.

Sikrede finner ingen begrunnelse for at han kun får dekket 20 % av arbeidet. Sikrede kontaktet takstmannen angående denne uklarheten per telefon. Takstmannen sa at 20 % ble trukket fra før fakturaen ble sendt til sikrede. Det er uforståelig at det trekkes 80 %.

Selskapet anfører at det erstatter reparasjon av rørbruddet med aldersfradrag på 80 %. Sikrede er uenig i dette og vil ha dekket utskiftning av hele rørstrekket. Det vil være å anse som en forbedring/vedlikehold. Den utvendige avløpsledningen er fra byggeåret 1973. Selskapet har erstattet innvendig følgeskade og reparasjon av rørbrudd og finner ikke grunn til å utbetale ytterligere erstatning for utskiftning av hele rørstrekket.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapets erstatningsoppgjør er korrekt.

Nemnda slutter seg her til sekretariatets vurdering:

(...) Vi forstår uansett klagen slik at den gjelder oppgjøret for skaden på røret, nemlig at du er uenig i selskapets aldersfradrag på 80 % og at du ønsker utskiftning av hele rørstrekket, og ikke bare punktrepasjon av røret.

Det er uomtvistet at rørbruddet er dekningsmessig under forsikringen. Du anfører at du var til stede mens oppgravingen pågikk og at du ikke kunne se noe brudd på det gamle kloakkrøret. Videre anfører du at skaden ikke kommer av at rør har gått i oppløsning, men at det var tett i avløpet. I rapporten fra selskapets takstmann er skadeårsaken beskrevet slik:

Fortetting i utvendig avløpsrør av sement har ført til tilbakeslag på wc og bod i sokkel. Årsak til årsaken for brudd på avløpsledning er alder og slitasje. Avløpsledningen er fra byggeåret 1973.

Slik saken er opplyst, skyldes skaden "brudd på avløpsledning". Vi kan ikke se at du har fremlagt dokumentasjon som tilsier at konklusjonen i takstrapporten er feil. Vi forstår det slik at selskapet har dekket det utvendige rørbruddet under vilkårenes pkt. 4.4 som omfatter "Brudd på utvendig rørledning".

Vilkårenes oppgjørsregler er bestemmende for hva selskapet plikter å erstatte.

Ifølge vilkårenes pkt. 7.2.2 fastsettes skaden på grunnlag av *kostnadene til reparasjon/gjenoppføring til samme - eller i det alt vesentlige samme - stand som umiddelbart før skaden inntraff*.

Sekretariatet har ikke byggt teknisk kompetanse og må derfor basere vår vurdering på det som fremgår av sakkyndige rapporter som er innhentet i saken. Det er sikrede som har bevisbyrden for at de har lidt et tap som er mer omfattende enn det selskapet har lagt til grunn i sin vurdering. Det er derfor du som evt. må bevise at selskapets vurdering er feil, jf. bl.a. avgjørelsen FinKN 2019-110 hvor nemnda uttalte at:

Sikrede har heller ikke framlagt noen takst som imøtegår selskapets vurdering av skadeomfanget. Nemnda kan derfor ikke se at det er dokumentert at selskapets oppgjør ikke er korrekt.

Sekretariatet forstår det slik at selskapet har dekket rørskadene ved å betale fakturaene fra (firma B) og (firma A) med 20 %. Vi kan ikke se at du har fremlagt dokumentasjon som tilsier at totalbeløpene i de to fakturaene er for lavt eller at det utførte arbeidet ikke var tilstrekkelig for å reparere røret til "samme – eller i det alt vesentlige samme – stand" som umiddelbart før skaden inntraff, jf. vilkårenes pkt. 7.2.2. Du viser til at fakturaen fra (firma A) inkluderer utgifter til en skuffe og anfører at skuffen var uegnet til arbeidet og ikke kunne benyttes. Ettersom vi ikke har byggt teknisk kompetanse har vi ikke forutsetninger for å overprøve fagkyndiges valg av utbedringsmetoder. Du har ikke fremlagt dokumentasjon som tilsier at utbedringsmetoden var uegnet eller at det er feil ved fakturaen.

Det fremgår av rapporten fra selskapets takstmann at du ble anbefalt å oppgradere hele avløpsledningen mellom huset og det kommunale ledningsnett. Ordlyden i vilkårspkt. 7.2.2 "reparasjon(...) til samme – eller i det alt vesentlige – samme stand" tilsier at det kun er de kostnader som er direkte knyttet til selve reparasjonen som er dekningsmessig under forsikringen. Det følger også vilkårenes pkt. 4.1 at utgifter til vedlikehold og forbedringer ikke erstattes under forsikringen. Utskiftning av rørledningen i sin helhet faller dermed utenfor forsikringens dekningsfelt. Vi kan ikke se at selskapet er ansvarlig for utgifter ut over punktrepasjon av ledningen.

Vi forstår det slik at du er uenig i selskapets aldersfradrag av reparasjonskostnadene. Det vises til vilkårenes pkt. 7.7.1 om aldersfradrag for utvendige ledninger:

Ved bruddskade på utvendige ledninger av annet materiale enn plast gjøres fradrag på grunnlag av de totale reparasjonskostnader, herunder oppgraving og istandsettelsesutgifter, med 5 % for hvert hele

år utstyret er eldre enn 20 år, maksimalt 80 %. Ved ulik alder på skadede deler, legges den eldste delens alder til grunn.

Regelen om aldersfradrag ved bruddskader på utvendig ledning er objektiv og gjelder uansett hva som er årsaken til bruddet, jf. avgjørelsen FSN 4786.

I rapporten fra selskapets takstmann fremgår det "Støpte rør (betong, keramikk)". Vi kan ikke se at du har bestridt at røret er av annet materiale enn plast, og vi legger derfor til grunn at røret ikke er av plast. Videre fremgår det av rapporten at avløpsledningen er fra 1973.

Ettersom bruddet oppsto i en utvendig rørledning skal det gjøres aldersfradrag fra de totale reparasjonskostnadene, jf. pkt. 7.7.1. Det skal gjøres 5 % fradrag for hvert hele år utstyret er eldre enn 20 år, men maksimalt 80 %.

Røret er fra år 1973 og det skal derfor trekkes 5 % for hvert hele år etter 1993. Skaden oppsto i 2021, og det maksimale fradraget på 80 % skal derfor trekkes. Fradraget gjøres på grunnlag av *de totale reparasjonskostnader, herunder oppgraving og istandsettelsesutgifter*, jf. pkt. 7.7.1. Selskapets fradrag av 80 % av reparasjonskostnadene er derfor i tråd med vilkårene.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).